

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 17.

29de april 1900.

26de aarg.

Dia.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet, sendes til Rev. D. W. Bangnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bibelhistorien stykke 67.

Figentræet.

"Hvert træ, som ikke bærer god frugt, afhugges og kastes i ilden" (Matt. 7, 19).

For ret at kunne forstaa denne lignelse maa vi se paa, hvad Jesus siger i de 5 vers, som gaar forud for vor fortælling (Luk. 13, 1-5).

Nogle galilæere havde nys i Jerusalem forbrudt sig mod Pilatus. Disse havde Pilatus straffet paa en grusom maade. Midt under sin ofring i helligdommen var de bleve myrbede, saa at helligdommen var bleven besmittet med deres blod. Om denne straffedom vilde nogle have Jesus til at udtale sig.

Jesus lader dem da vide, at om end disse forbrudere havde fortjent den straf, som Gud ved Pilatus lod komme over dem, saa var de dog ikke de eneste store syndere for Gud; der var mange flere lige saa store. Det samme var ogsaa tilfældet med dem, paa hvem Siloams taarn falbt, siger Jesus. Der var mange flere, som fortjente den samme straf; og dersom de ikke vilde omvende sig, saa vilde ogsaa Guds straf ramme dem.

Vi ved af jødefolkets historie, at straffedommen ogsaa kom. Da Jerusalem 40 Aar senere blev ødelagt af Romerne, var der mange tusender, som omkom paa en ligesaa yntelig maade, fordi de ikke havde villet omvende sig.

Saa kommer vi til lignelsen om figentræet.

Vingaarden, som omtales her, er nærmest jødefolket. Dette folk havde Gud stelt med som en mand med sin vingeard. Han havde ved sine profeters ord plantet og vandet. Han havde ved sine love sat gjærde om dem. Han havde bogtet dem mod onde menester, som vilde ødelægge vingearden. Burde han da ikke faa frugt af alt sit arbejde?

Men i denne vingeard stod, siger Jesus, et figentræ, som ikke bar frugt. Det burde ogsaa have baaret frugt. Det stod i vingearden.

Det var plantet der. Manden havde gjort det samme for det som for de øvrige træer i vingearden. Men det bar ufrugtbart.

Hvem mener Jesus med dette ufrugtbare figentræ? Nærmest mener han dermed alle de jøder, som ikke havde ombendt sig til Gud. De havde ingen sand tro, ingen kjærlighed, ingen kjærlighedens gode gjerninger. De bar ingen frugt for Gud.

Hvordan syntes vingeardens herre om dette? Han klager over det og siger til vingeardsmanden: Jeg er nu i 3 aar kommen for at lede efter frugt paa dette figentræ, men har ingen fundet.

Hvem mener med denne vingeardsmænd? Det var ham, som nu i 3 aar flittig havde søgt at faa jøderne til at omvende sig. Vingeardsmanden var Jesus selv. I den tid burde da i sandhed træerne i vingearden have baaret frugt; thi Jesus havde været en tro vingeardsmænd. Men nei, Herren fandt ikke frugt. Hvad vilde nu vingeardens Herre, at der skulde gøres med dette ufrugtbare figentræ? Hug det om! Hvorfor skal det tage kraften af jorden til uhytte? De ugudelige jøder havde vel fortjent at omkomme, ligedan som de, om hvem Jesus taler i de første 5 vers af kapitlet. Menneſter, som ikke under Guds arbejde paa dem vil bære frugt, det vil sige omvende sig og bære ombendelsens frugter, de gjør jorden skade. Med sit onde eksempel hindrer de andre fra ombendelse og forfører mange med sin ugudelighed.

Men hør nu, hvor langmobig vingeardsmanden er. Han beder for dette træ, at det maa faa staa endnu et aar; saa vilde han endnu arbejde med det og forsøge at faa det til at bære frugt.

Det ufrugtbare jødefolk fik paa Jesu forbøn endnu 40 aar til at omvende sig i. Men selv denne Guds langmobighed foragtede det. Saa kom straffen; saa blev det hugget om. Og siden har ikke jødefolket været nogen Guds vingeard.

Har da ikke Gud nogen vingeard her i verden nu for tiden? Jo, nu er den kristne kirke Herrens vingeard. Enhver kristen menighed er en Herrens vingeard. I Guds menighed arbejder nu Guds vingeardsmænd under den store vingeardsmænd Jesus Kristus. Prestere og lærere og lærerinder er saadanne vingeardsmænd. Kristne forældre og andre, som lærer og paaminder os af Guds ord, er saadanne vingeardsmænd.

Alle, som er inden den kristne kirke, skalde bære frugt for Herren. Gud venter det af sit arbejde.

Er der nu nogen ufrugtbare figentrær i vingaarden? Ja, alle, som vel kalder sig kristne, men ikke er ombendte til Herren, de er de ufrugtbare figentrær. Og som det gik med hint figentræ i lignelsen, saaledes vil det ogsaa nu gaa med alle hylere i Guds kirke, hvis de ikke under Jesu langmodige og trofaste arbejde ombender sig til ham.

Tænk, hvor skjønt det er at bære frugt, som Herren kan glæde sig i. Det kan ogsaa hørn gjøre. Fromhed og lydighed og flid er de skjønne frugter, som Gud leder efter hos kristne hørn.

Har I aldrig læst: af umyndiges og diendes mund har du berebt dig lob? Matt. 21, 16.

D. C. v. Hoffens barnehistorier.

Store planer.

(Fortsættelse.)

Han haabede gennem disse beviser paa mod og aandsnærværelse at afvende moderens vrøbe, men deri tog han fejl. Nu ja! alt, hvad mama sagde og gjorde, skal vi ikke tale om. Sven, som havde sølet sig strækkelig til med det kolde band, fik paa sig tørre klæder, og han fik noget andet, der ogsaa var mede, men som just ikke smagte saa godt! Du forstaar kanske, hvad jeg mener? Du har vel ialfald hørt tale om rifet og ved, hvorledes det anvendes paa smaa ulhdige gutter? Og ulhdige havde hørnene været; det var dem strengt forbudt at gaa ud i kjøkkenet uden lob. Derfor skalde ogsaa Julie straffes; men hun slap at smage rifet; hun fik bare alvorlig skjænd og blev sat hen i stammetrogen ved kaffelobnen inde i stuen, en plads, hun meget godt kjenbte, og hvor hun mange gange havde haft anledning til at grunde over sine fejltrin og søge at overvinde sit lille opstøfige jeg.

Der stod hun nu med næsen ind mod væggen og svelgede sine taarer. Saa svært angerfuld vil jeg derfor just ikke paastaa, at hun var; thi taarerne gjaldt for en stor del arken og dens indbaanere, som hun saa omtrent troede var fortabte. Fuldt saa ilde stod det dog ikke til, for kaffepigen havde fisset dem op allesammen, og de var nu opstillede til tørring paa en avis i spisekuevinduet; men ilde medfarne var de

ialfald, da de pene farver ikke havde bestaaet vandprøven, men var blevne matte og tilbels var forsbundne.

Sven havde allerede oberstaaet sin straf og var atter kommen i ligebeft.

"Er du snart færdig, Julie?" spurgte han.

"Ne—i, jeg er ikke rigtig snil endnu", svarede Julie uden at vende sig om.

"Stynd dig da!" formante Sven utaalmodig.

Ja, det vilde Julie gjerne; hun tog lomme-tørklædet op af sin lille lomme og tørrede sig om næsen. Det hjalp.

"Nu er jeg snil", erklærede hun og sprang, saa fort hendes smaa ben kunde bære hende, hen til sin mama, for endnu engang at bede om forlæbelse og saa det betræftet med et kys.

I det samme hørted munter hjælbesklang udenfor.

"Der kommer fremmede!" raabte hørnene og styndte sig at krybe op paa stolene ved vinduet. Og fremmede var det, en snil tante, som af og til pleiede at fortælle eventyr og ofte havde noget godt med i sin reisebæfte til sine smaa venner.

"Velkommen, velkommen!" løb det fra baade store og smaa, da tanten kom ind og begyndte at tage af sig schaler og kaaber m. m.

"God dag, god dag!" raabte hun muntert, og snart var hun løs og ledig, saa hun kunde hilse paa de store og omfavne hørnene.

Nu skalde hørnene vise frem sine juleklapper og fortælle om, hvor morsomt de havde haft det i helgen. Sven havde været i froprædiken, og bestreb, hvor "fuldt, fuldt" der var af lys, "og saa var der spil og sang, og jeg sang ogsaa, og provsten stod i en stor kaffelobn og talte saa høit, saa høit, og —"

"Men jeg har været i besøt", afbrød Julie ham, "og jeg fik rosiner og mandler og æbler og rosiner og brøstfukter —"

"Jeg og", faldt Sven ind.

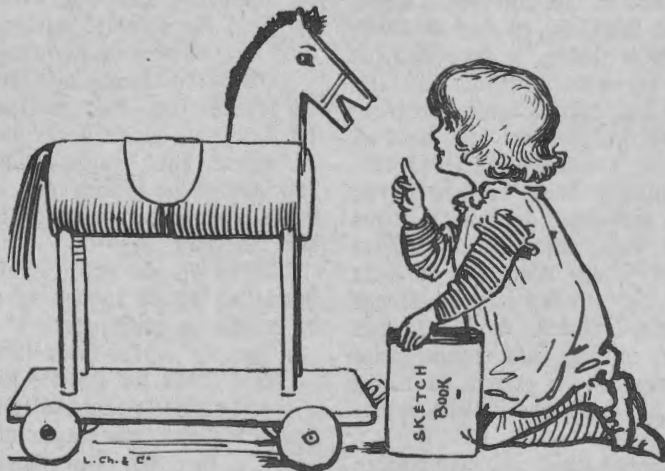
Men Julie lob sig ikke stanse; hun bedblev i samme vigtige og interesserede tone, hvori hun havde begyndt beretningen om besøget:

"Og idag har Fen faaet ris, og jeg har staaet i stammetraaen, og —"

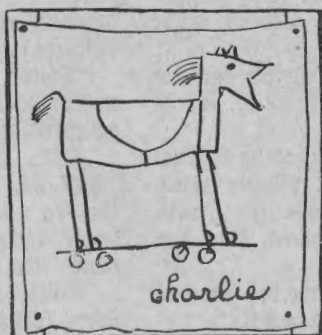
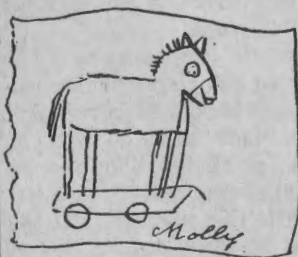
"Nei, men hvor leit!" sagde tante og holdt lomme-tørklædet for ansigtet, men hørnene syntes ikke, hun saa vibere lei ud.

"Se saa, nu har tante faaet høre nok om ebers oplevelser i julen", sagde moderen leende.

Sven vilde ogsaa gjerne, at man skalde tale om noget andet.

De tre søskende, som lavede fig I og II.

De tre føstende, som fjede sig III og IV.

"Hvad er det, tante har i sin pose?" spurgte han indsmigrende.

"Mit strikketøj, mine briller, mit lommetørklæde", sagde tante meget langsomt og højtidelig, idet hun talte paa fingrene. Ved den tredje finger gjorde hun en lang stans og lod, som om hun tænkte nøie efter, hvad mere hun havde i posen; men saa tog hun et raft tag i den fjerde finger og sagde:

"Og saa har jeg en liden vandtande, som kan passe for en liden havemand, som om sommeren vandrer sin lille have."

"Det er mig det!" raabte Sven glad.

"Kænst", sagde tanten og tog fat i lillefingeren; "saa har jeg en liden bitte sukkermus."

"Til mig!" raabte Julie.

"Rigtig!" sagde tanten og tog frem baade vandtanden og sukkermusen.

Vandtanden var grønmalet, og sukkermusen var af den sebbanlige slags, hvid, med røde øine og en liden traadende til hale.

Børnene var meget glade over gaverne, og da Sven af sin mama fik lov til straks at gjøre et forsøg med sin lille tande og vandre det store fikst træ, som stod foran det midterste vindu i stuen, steg hans glæde til jublende fryd.

Julie fandt stor fornøielse i at lade den lille musen kile baglænds over bordet paa kryds og paa tværs, idet hun drog den i halen.

"Men nu skal tante se til Lulla, som holder paa at faa sin første tand", sagde moderen og tog tante med sig ind i barneværelset, mens hun lod børnene blive igjen og more sig med sit nye legetøj; (da Sven alt havde tømt sin nye tande, maatte han dog nøie sig med at vandre for spøg).

Mama og tante havde meget at tale om inde hos Lulla, og det varede en god stund, før de kom ind til børnene igjen.

Disse sad i fred og endrægtighed og bladede i en af de nye julebøger, hvis billeder Sven med overlegen visdom forklarede for Julie. Men saasnart han fik se moderen, slog han bogen igjen og raabte:

"Mama, jeg har fat min tande ved siden af mamas tande; faar den lov at staa der?"

"Ja, gjerne det."

Julie sad med fingrene i munden og saa stenshnlig slaa ud.

"Nu, hvor er musen?" spurgte tante.

Julie slog øinene ned og taug.

"Har du allerede spist op hele den lille søde musen?" spurgte mama.

"Nei ikke halen", svarede Julie med et let-telsens suk og tittede op igjen med sine klare øine. "Men hvor er halen?" sagde hun pludselig og begyndte gestjæftig at søge efter halen.

"Her er den!" raabte hun tilsidst triumferende og holdt den lille traadende, som havde tjent til hale for musen, i veiret.

Musens sørgelige skjebne syntes just ikke at gaa nogen til hjerte; thi tante og mama lo godt, og Sven fandt paa, at halen skulde hænges op i juletræet, som endnu stod inde i salen, og blive hængende der, til thvende dag Knut førte julen ud.

Ogsaa til mama havde tante noget med sig i sin pose, og det var en god bog, som de gjerne vilde læse sammen.

"At lille søster nu skal behøve at have det lille i barneværelset for at sovne!" sagde mama bekymret. "Ellers kunde vi faaet os en hyggelig stund og læst lidt før middagen. Men nu maa jeg selv passe børnene."

"Kjære dig, børnene kan passe sig selv", paastod tante. "Saa du ikke, hvor pent de morede sig, da vi kom fra barneværelset? Sven er jo en stor, forstandig gut."

Sven saa svært stolt og glad ud ved denne ros og styndte sig med at forstyre:

"Ja, mama, stol paa mig, vi skal være saa snille."

"Ja, det sta vi", iftemte lille Julie.

"Skal jeg virkelig kunne stole paa det?" sagde mama lidt tvilende.

"Ja, gjør du det", raabede tanten hende bestemt. "Det er saa nyttigt og udviklende for børnene, at de faar være lidt paa egen haand", tilføjede hun forklarende.

Tante havde ikke selv børn, men hun var en stor barneven og gav gjerne sine venner raad og oplysninger med hensyn til barneopdragelse.

"Ja, ja, vi faar prøve", sagde mama. "Huff nu, Sven, at nu stoler jeg paa dig. I kan leg ube i spisestuen, men I maa ikke ødelægge legetøjet, ikke røre juletræet, ikke søle med vand, ikke kjælle og ikke slaa."

Sven nikkede alvorlig og bekræftende ved hvert forbud.

"Men mama, maa vi bygge hus?" spurgte han.

"Ja gjerne, og laane mit rubede schal til tag", svarede moderen, som vidste, at bygningen skulde opføres af stole, og at taget skulde bestaa af et schal eller et teppe.

Saa var den sag afgjort til alles tilfreds-

hed, baade de store og de smaa. De store tog bogen med sig og gik ind i mamas kabinet; de smaa begyndte straks at drage sammen stole og skamler til sit hggeforetagende, og saa tog de fat og arbejdede med rasthed og i den fuldstoemteste samdrægtighed.

Det varede da heller ikke længe, før stuen var færdig, og meget hyggelig var den, syntes børnene. En stor skammel gjorde tjeneste som bord, og paa den stillede de op forskellige ting fra julebordet til pryd og gavn for det lille hus: kaffekopper, et lidet speil, to smaa blomstervaser og nogle tinsoldater. I en anden ombendte skammel blev Julies nye dukke lagt tilfængs, og saa var indretningen og møbleringen færdig.

Men selv om nu Sven var meget fornøiet med sit verk, saa laa det dog ikke i hans natur at overgive sig til en stille nydelse, og stuen blev ham snart for trang. Han maatte ud i det frie, det vil sige bare udenfor legestuen, og straks udfastede han planen til en ny virksomhed.

"Vi har en have her udenfor, skjønt du", sagde han og pegte med en haandbevægelse udover gulbet, "og nu skal jeg bande mine blomster."

"Men mama sa' —," kaldt Julie ind.

"At vi ikke maatte søle med vand", afbrød Sven hende. "Man behøver ikke vand for at bande, bare man har en kande saa —"

"Hvad for no'en blomster sta' du bande?" spurgte Julie, som ikke rigtig kunde sætte sig ind i dette med haben.

"Den der, og den der, og den der", sagde Sven og pegte paa gulbet, snart paa det ene sted og snart paa det andet; men Julie saa lige forbauset ud.

"Der sta' være jord i haben", oplyste hun.

Denne bemærkning gjorde et dybt indtryk paa Sven. Han tog sagen under alvorlig overveielse, men det var ikke hans sag at være raadsløs længe. Efterat han havde spekuleret en stund, raabte han henrykt:

"Nu ved jeg, hvad vi skal gjøre! Vi skal lave os en rigtig have, som der kan vokse blomster i."

Hele hans lille ansigt straalte af fryd ved tanken paa denne herlighed.

"Hvad sta' vi gjøre?" spurgte Julie.

"Jo, kom, skal du saa se! Vi skal hente jord fra den store blomsterpotten inde i stuen og lave os en liden bitte have derhenne i krogen. Det skal bli saa nydeligt."

"Hør mama sta' bli gla'! raabte lille Julie

og sprang efter Sven, som alt i fuld fart var styrket ind i dagligstuen og hen til det store fikustræ, hvor han med begge hænder begyndte at grave i den fugtige jord.

"Hold dit forklæde op, Julie", befalte han; "du skal hjælpe mig at bære."

Julie havde et rigtig fint forklæde med blonder paa; det rakte hun straks frem, og Sven lagde den ene jordklump efter den anden ned i det.

"Se saa, nu kan du ikke bære mer. Jeg skal selv tage saa meget med mig, som jeg kan holde i hænderne", og med udspilede fingre greb han en stor jordklump, som dog paa en betænkelig maade formindstedes, mens han løb ud i spifestuen, idet han nemlig efterlob talrige spor paa det fine gulbteppe.

Men den slags smaating havde Sven ikke tid til at fæste sig ved. Da han havde lagt resten af sin byrde fra sig paa spifestuegulbet, og Julie havde tømt sit forklæde paa samme sted, havde han jo en rigtig liden jordhaug som grundlag for sit haveanlæg, og han lo og streg af fryd. (Sluttes.)

Nu baaren er kommen saa lissig og blid,
nu fuglen istemmer sin lovsang med fryd;
den slagrende kvirrer og priser sin Gud,
med glæde opfylder den skaberens bud.

Al skabningen viser saa virksomt et liv,
det brimler i stov, paa mark og blandt siv;
de er til nytte, enhver paa sin vis,
og hele naturen forkynder Guds pris.

Se engen med blomster staar pyntet som brud!
Se urter og træer i nydigste strud!
Hver levende plante vil op imod sky,
vil vinke vor tanke mod himmelens by.

Ja fuglen i luften, hvert dyr over land,
hvert krybdyr i jorden og fisken i vand,
de opfylder alle sin skabers begjær
og de kan os lære, hvad lydhighed er.

O kjære Gud fader i himmelens havn!
O, at ogsaa vi maatte ære dit navn!
Vi, som er din dyreste skabning paa jord,
o, at ogsaa vi maatte lyde dit ord!

Den levende tro er et indre lys; de gode gjerninger er skinnet af dette lys.

De tre søskende, som kjædede sig saa svært.

(Se midtbillederne.)

Fapa og mama var i selvstøb hos kapteinens, og deres smaa kjædede sig aldeles forstrækkelig. Det hjalp ikke, at mama havde lagt fage frem, som de skulde faa, hvis de var snilde — de sad der alle tre med sure miner og sagde gang paa gang, at de ikke havde noget at gjøre.

„Hvad skal vi gjøre, Detsy?“ spurgte de i en grættende tone atter og atter barnepigen, og det hjalp ikke, at hun foreslog baade det ene og det andet; hun fik altid det svar, at det havde de gjort saa mange gange før, og at det ikke var det mindste morsomt.

Men saa kom onkel Petter indom døren. Han var altid saa livlig og fornøjet og forstod som ingen anden at sætte liv i sine smaa venner. Da han stak hovedet indad døren og saa dem sidde der og surmule, satte han op et saa morsomt ansigt, at de maatte til at storle alle tre.

Snart var onkel Petter inde hos dem og hørte paa deres sorger og klager.

„Ja, dere burde i grunden have prygl, alle tre,“ sagde han. „Tænke sig til at sidde saadan og surmule og kjæde sig, naar I har fulbt op af leger siden jul! Hvor har I for eksempel hesten, som Arthur fik af mig til jul?“

Lille Arthur havde snart faaet hesten frem?

„Lad mig nu se, hvem er flinkst til at tegne den!“ sagde onkel. „Alle tre skal forsøge — ogsaa lille Arthur, og imorgen vil jeg komme ind og se, hvem fortjener præmie for sin tegning.“

Nu kom der straks liv i de smaa. Jo, det var morsomt! De fik alle tre sine tegnesager frem. Lille Arthur formanede hesten til at staa rolig, medens de tegnede, ellers var det umuligt at faa gjort det. Og da onkel var gaaet, var de alle tre i fuldt arbejde.

So, onkel Petter han var flink til at finde paa, han!

Næste dag kom han ind for at se paa tegningerne, saaledes som han havde lovet.

Først maatte lille Arthur frem med

sin tegning. De andre lo og sagde, at den lignede en stildpadde, som gik paa fire ben, men onkel mente nu, at Arthur var gruelig flink alligevel.

Saa kom Charles med sin tegning. Na, den er baade fint og „sta“ hesten hans, mente de andre. Den gaber som en fint drage og vil ikke af stikken.

„Men den ser ikke videre blid ud, hesten din heller Molly,“ mente Charles. „Har du se't saa stygge øjne paa en hest, den er vist gruelig fint. Det er vel ogsaa derfor, den sætter ørene saa tilveirs.“

„Kanste de er bedre ørene til din hest,“ svarede Molly. „Jeg ved ikke, hvad jeg skal ligne dem med; et par smaa horn kunde det kanste være, men slige øren har jeg aldrig seet!“

„Snilde nu!“ sagde onkel. „Ingen trætte! Her har jeg præmien i lommen,“ fortsatte han med en listig mine og slog paa brystlommen.

„Hvem skal faa den? Hvem skal faa den?“ streg de i munden paa hverandre.

Ja, hvem af de tre søskende siger nu vore unge læsere burde have præmien? Sig nu det, for I læser videre! Thi ved I, hvad onkel Peter dømte?

„I er saa flinke alle tre,“ sagde han, „at jeg synes I bør have præmie allesammen.“ Og dermed trak han op af lommen et kræmmerhus med deilig suktertøj til hver af dem.

Og de smaa hoppede jublende om paa gulvet og raabte: „Snilde onkel Petter, snilde onkel Petter.“

Og snild var han ogsaa, det var sikkert.

Gaadespørgsmaal.

Tages første bogstav bort fra navnet paa en elv i Rusland faaes et tvindenavn tilbage. Sviltten elv menes?

Bogstavgaade.

4 3 2 6 findes paa træer. 3 5 4 6 kan landmanden ikke undvære. 6 2 4 5 3 er en folteræcc. 1 2 3 4 5 6 er en norsk by.